

vel ogsaa omfatte den højtærede Indenrigsminister. I dette Program af 25. September 1909 staar der udtrykkelig, at der bør stræbes hen til, at enhver i Henseende til borgerlig og politisk Frihed og Lighed har samme Adkomst uden Hensyn til Stand, Formue eller Køn. Men Valgretsforligets Bestemmelser skade netop de ubemidlede og begunstige de bemidlede, idet det indfører en Ulighed efter Formue. Det er nemt nok at bevise det. Jeg fremdrog i Fjor en Række Tal, de ærede Medlemmer kunne finde dem i Rigsdagstidende. De bleve i alt væsentligt stadfæstede ved de Oplysninger, vi i Udvalget fik fra Indenrigsministeriet og Statistisk Bureau.

Jeg skal kun nævne et enkelt Eksempel paa de indskrænkende Bestemmelser Virkninger her i København efter et Arbejde, som Statistisk Bureau har foretaget. Af de skatteansatte mellem 800 og 1,000 Kr. mister paa Grund af de indskrænkende Bestemmelser hver anden sin Valgret, af de skatteansatte mellem 1,000 og 1,200 Kr. hver tredje, af de skatteansatte mellem 1,200 og 1,500 Kr. hver femte, medens af Hovedpersoner i Industri, Haandværk og Handel, altsaa de besiddende, kun hver syvende mister sin Valgret. Disse indskrænkende Bestemmelser virke derfor ganske anderledes haardt paa de ubemidlede end paa de bemidlede, de virke med en stigende Skala nedefter, de rasere der ganske anderledes af Valglisten, end naar vi komme højere op paa Samfundsstigen. Med andre Ord, der indføres en Ulighed med Hensyn til Formue, og det er i bestemt Modstrid med Venstres Program af 25. September 1909. Den ærede Ordfører for Forslagsstillerne har oplyst, at kun 68,5 pCt. af de ifølge deres Alder dertil berettigede Personer have kommunal Valgret, altsaa kun godt $\frac{2}{3}$, medens den ene Trediedel er udelukket. Men denne udelukkede Trediedel falder højst ulige efter Samfundsstillingen. Nedadtil er der udelukket langt mere end en Trediedel, opadtil langt mindre. De Tal, jeg nævnede, godtgøre det. Det er beklageligt, at den høje Regering saa kort Tid efter sin Dannelse allerede viser sig at være i Strid med et Hovedpunkt i sit Program.

Angaaende den anden Del af Lovforslaget nemlig Amsraadenes Sammensætning lovede den nuværende Indenrigsminister ligesom Indenrigsministeren i Fjor, at han vilde gaa med til et Forsøg paa at faa, hvad han kaldte den sidste Rest af den privilegerede Valgret udslettet af Amsraadene. Men samtidig gav den højtærede

Minister sig egentlig til at forsvare den nuværende Ordning, at omtale den som ret tilfredsstillende. Det er ikke nogen kraftig Maade at virke for en Reform paa, at vise den Ordning, der skulde reformeres, som ganske tilfredsstillende, som en, der ikke var stort at udsætte paa. Den højtærede Minister paaviste ogsaa alle Vanskelighederne ved, at Amsraadene skulde vælge deres Formand. Jeg tror dog, at med Indenrigsministerens Hjælp komme vi let over Vanskeligheden, naar blot den gode Villie er der.

Den højtærede Minister mente, at de Forudsigelser, der vare fremsatte af de Radikale og Socialdemokraterne angaaende Amsraadene, ikke vare gaaede i Opfyldelse. Det er ikke den privilegerede Valgret, sagde han, der er bleven dominerende i de nuværende Amsraad. I Fjor, da der var Tale om denne Sag, kunde vi kun holde os til de Sogneraads- og Byraadsvalg, der da havde fundet Sted, og efter den udarbejdede Statistik paavise, at alle vore Forudsigelser med Hensyn til Opholdsbestemmelsen vare gaaede i Opfyldelse. Vi kunde ikke omtale Amsraadsvalgene, da de endnu ikke havde fundet Sted. Det ærede Flertal, der gennemførte Valgretsforliget, havde været saa forsynligt at skyde Amsraadsvalgene et Aar ud i Tiden, saa at Folketingsvalget kom forinden. Men nu ere Amsraadsvalgene foregaaede. Der foreligger ganske vist endnu ikke nogen Statistik over dem, men jeg har gennemgaaet de Telegrammer og Bladmeddelelser, der i Foraaret indløb fra hele Landet, og det har vist sig, at Amsraadene ere blevne sammensatte, som vi have forudsagt. Det er rigtigt nok, at det, som den højtærede Minister kaldte den sidste Rest af den privilegerede Valgret, ikke har gjort sig saaledes gældende, at den er den dominerende i Amsraadene. Men det er lige saa vist, at ved Hjælp af den Ordning, at med kun 2 Valgmænd fra Kommunerne, hvoraf den ene, som den ærede Ordfører meget rigtig gjorde opmærksom paa, og som vi atter og atter fra vor Side fremhævede, kun behøver at repræsentere $\frac{1}{3}$ af Vælgerne, har man alligevel faaet Amsraad, hvor de store, brede Lag af Befolkningen kun ere repræsenterede ved et Mindretal. Tager man Amsraadene fra hele Landet, kan der være lidt Forskel i Vestjylland og Østsjælland o. s. v., men i det hele og store vil det vise sig, at den privilegerede Valgret i strengeste Forstand — lad os tage f. Eks. efter den sociale Lagdeling, lad os sige den øverste Top, de